

Tryghed i
akutte kriser

CASE 1

Kommenteret analysemodel, Teamleder Spontanfrivillige

Foto: Peter Leth-Larsen, Jysk Fynske Medier / Ritzau Scanpix

Med støtte fra
TrygFonden

RØDE KORS

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE

Dette er den kommenteret udfyldte analysemodel fra casen, hvor overvejelserne er forklaret og fremhævet med *blå kursiv*. Dette er altså en forklaring på "skoleløsningen" til brug for instruktørens forberedelse og til at understøtte kursisternes faglige diskussion om opgaveløsningen.

Analysemodel: Indsats i Bogense, digebyggeri

SITUATIONSANALYSE

Er det relevant at overveje borgerinddragelse i denne hændelse?

Ja

Det er en enkel, tilgængelig opgave, som kræver meget mandskab her og nu.

Hvilke borgerkrav om inddragelse og involvering kan der opstå i denne situation?

Der kan ske en voldsom oversvømmelse om et døgn tid, dvs. der er tid til at "gøre noget" og borgerne kan have en forventning om at "nogen gør noget" – i den forbindelse kan borgerne også forventes at stille krav om at "nogen fortæller os, hvad vi skal gøre".

"10 skridt" pkt. 1 - man ønsker at handle i en krise. At kunne handle i en krise er også en del af at komme igennem krisen.

OPGAVEANALYSE

Hvilke opgaver skal/løses, og hvilke kan løses ved at involvere spontanfrivillige?

Opbygge sandsækkedige.

Anskaffelse af sand og sandsække. Fyldning af sandsække og opstabling af dige, herunder transport fra fyldested til stablested. Teknisk instruktion i fyldning og stabling.

Spontanfrivillige kan hjælpe med at fylde og stable, evt. transport på palleløftere eller lignende fra fyldested til stablested.

Diget skal bygges for at redde meget store materielle værdier, derfor bliver det en myndigheds/professionel opgave.

Opgaverne kan løses af spontanfrivillige da de er enkle at instruere i, kan løses før/væk fra faren og under gode arbejdsvilkår (dagslys).

Hvilke opgaver kan løses, og evt. kan løses ved at involvere spontanfrivillige?

Hjælpe virksomheder på havnen med sikring af egen bygninger (butikker, restauranter, camping, byggemarked) ved at udlevere sandsække til dem som de kan fylde. Spontanfrivillige kan hjælpe virksomhederne med arbejdet – men som hjælp til firmaerne, ikke til myndighederne.

Myndighederne kan vælge at yde hjælp til selvhjælp, for at undgå store skader, men er egentlig ikke forpligtet.

INDSÆTTELSESMULIGHEDER:

Hvordan kan spontanfrivillige involveres i løsningen af den enkelte relevante opgaver?

Samarbejde eller integration?

Integration af spontanfrivillige ift. diget ved Adelgade Kirkestræde og Vestergade. *De professionelle har opgaven, men mangler mandskab. Opgaven skal løses under et vist tidspres og med tilstrækkelig teknisk standard.*

Samarbejde med borgere/virksomheder om sikring af virksomheder mv. på havneområdet. *Virksomhederne kan ikke sikres som en del af en kollektiv sikring, men må sikres individuelt – det er også sandsynligt at mange af dem har forberedte sikringer.*

Hvordan organiseres og administreres indsatsen bedst?

Spontanfrivillige opfordres til at henvendes sig på arbejdspladsen ved parkeringspladsen. Her modtages og instrueres de. Hvis der er behov for at registrere, hvem der har bidraget, skal dette helst gøres på en simpel online/papirblanket, som f.eks. udfyldes på en lab top ved ankomst. Arbejdsområdet afmærkes med minestrimmel for at "nudge" spontanfrivillige til at ankomme ved en bemandet modtagelse, for at sikre, at de instrueres. Bemandingen af modtagelse og instruktion kan løses af 4-6 personer (2-3 på fyldepladsen og 2-3 ved stablingen).

Der anvendes altså ikke et særskilt modtagecenter, men modtagelse direkte på arbejdsstedet. *Der er ingen grund til at bede folk møde andre steder end ved arbejdsstedet på havnen. Der er kun den ene arbejdsopgave, så der er f.eks. ikke noget behov for at fordele folk til forskellige arbejdssteder, og der er ikke behov for at afspærre en større bydel for at holde folk ude (der er flere til- og frakørselsveje, så der bliver ikke umiddelbart trafikale problemer).*

Der skal være drikkevand til udlevering, og også gerne varm drik, evt. saft/sodavand eller mad, men der er ikke behov for egentlig forplejning ud over vand og forfriskninger, da opgaven ikke forventes at være langvarig, og de spontanfrivillige forventes at være lokale, dvs. de kan gå hjem og spise og hvile.

Teknisk (faglig) vejledning eller operativ ledelse?

Operativ.

Der er tale om mobilisering af individuelle borgere, ikke grupper under egen ledelse.

Hvor er det sikkert at indsætte spontanfrivillige (afstand til fareområdet)?

Opgaven med digebyggeri skal afsluttes inden, der bliver et fareområde.

Virksomheder kan få udleveret sand og sandsække til egne foranstaltninger så længe det er praktisk muligt på havneområdet. Borgere informeres af myndigheder om risikoen ved at færdes i oversvømmede områder.

Oversvømmede områder er fareområder, da der ud over vanddybden også er en risiko for at dæksler på mandhuller flyder væk.

Hvornår er det sikkert at indsætte spontanfrivillige (før eller efter hændelsen)?

Opgaven med digebyggeri skal afsluttes inden, der bliver et fareområde. Virksomheder kan få udleveret sand og sandsække til egne foranstaltninger så længe det er praktisk muligt på havneområdet. Borgere informeres af myndigheder om risikoen ved at færdes i oversvømmede områder.

Oversvømmede områder er fareområder, da der ud over vanddybden også er en risiko for at dæksler på mandhuller flyder væk.

KOMMUNIKATIONSPLAN

Hvordan skal myndigheder og professionelle kommunikere med spontanfrivillige?

Opgaven kommunikeres ud via kommune/beredskabs medier og sociale medier, herunder pressemeldelse, hvis der er tid.

Kommunikationen skal støttes og viderebringes af f.eks. borgmester og indsatsleder for at have gennemslagskraft.

- o Medier
- o Sociale medier
- o Anvende VOST: Virtual Online Support Teams
- o Call-center
- o Modtagecentre
- o On-site med spontanfrivilligledere

Målet er at få budskabet ud til borgere i Bogense, altså det oversvømmelsestruede område. Derfor anvendes flere kanaler og lokale autoriteter.

Hvilke budskaber skal ud, gennem, hvilke kanaler?

Budskabet er "vi kan redde Bogense, hvis vi hjælper hinanden nu"..

Opgaverne er hårdt fysisk arbejde på arbejdsstedet Adelgade Kirkestræde og Vestergade hvor der skal fyldes sandsække og bygges et dige.

Man kan hjælpe med opgaverne fra kl. HH:MM

- o Situationsforståelse
- o Opgavebeskrivelser
- o Planlægning: hvad skal gøres hvornår/hvad kan man hjælpe med hvornår?

EXITSTRATEGI

Hvordan afsluttes indsatsen og, hvordan hjemsendes de spontanfrivillige?

Ledelsen på stedet afgør, hvornår opgaven med diget er løst, og afslutter så arbejdet ved at takke de spontanfrivillige for indsatsen via de 4-6 spontanfrivilligledere.

Ledelsen på stedet afgør, hvornår, man ikke længere skal bringe sand og sandsække frem til udlevering (et sted mellem om 28 timer og 36 timer). Udleveringsstedet kan blive forladt ubemandet, så virksomheder mv. kan hente, hvad der er tilbage af sand og sandsække.

Opgaven skal afsluttes inden der bliver et fareområde. Spontanfrivillige skal debriefes og "hjemsendes"/"afskediges".

Yderligere viden om emnet

Dette materiale er udarbejdet af projektet "Tryghed i Akutte Kriser" og er tilgængeligt på www.spontanfrivillighed.dk.